

SXEDIO.K32

11.4.1965: ΔΟΛΟΦΟΝΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΕΣ ΝΤΕΡΒΙΣ ΚΑΒΑΖΟΓΛΟΥ ΚΑΙ ΚΩΣΤΑΣ ΜΙΣΙΑΟΥΛΗΣ. ΟΙ ΕΚΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΒΑΖΟΓΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΥΣ ΝΑ ΕΠΙΣΤΡΕΨΟΥΝ ΣΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΝΑ ΜΗ ΑΚΟΥΝ ΤΟΥΣ ΦΑΝΑΤΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ

Στις **11** Απριλίου **1965** στις **10** το πρωί βρέθηκαν δολοφονημένοι μεταξύ του **12ου** και **13ου** μιλιοδείκτη της παλαιάς οδού Λευκωσίας-Λάρνακας, δύο συνδικαλιστές, στελέχη της Αριστεράς, ο τουρκοκύπριος Ντερβίς Καβάζογλου και ο Ελληνοκύπριος Κώστας Μισιαούλης.

Οι δύο συνδικαλιστές δολοφονήθηκαν με αυτόματα και δέχθηκαν τις σφαίρες καθώς βρίσκονταν μέσα στο αυτοκίνητο τους που οδηγούσε ο Κώστας Μισιαούλης.

Ο Ντερβίς Καβάζογλου δέχθηκε τις σφαίρες και έγυρε το κεφάλι στο κάθισμα του συνοδηγού, ενώ ο Κώστας Μισιαούλης έγυρε προς τον Ντερβίς Καβάζογλου και το κεφάλι του βρέθηκε πεσμένο στα γόνατα του τουρκοκύπριου συναδέλφου του.

Το αυτοκίνητο των δύο συνδικαλιστών, μάρκας Φιάτ, υπ' αριθμόν εγγραφής **U792** βρέθηκε σταθμευμένο κανονικά στην αριστερή πλευρά του δρόμου, σε σημείο όπου θεάθηκε μισή ώρα μετά την αναχώρησή τους νωρίτερα από τη Λευκωσία για τη Λάρνακα.

Ο τόπος της δολοφονίας τους έδωσε ισχυρές ενδείξεις που οδηγούσαν κατ' ευθείαν στους δολοφόνους τους που δεν μπορούσαν να ήσαν άλλοι από τούρκους εξτρεμιστές, δεδομένου ότι οι δύο συνδικαλιστές αποτελούσαν δείγμα ελληνοτουρκικής φιλίας σε μια περίοδο που η τουρκική ηγεσία προσπαθούσε να αποδείξει παγκόσμια ότι ήταν αδύνατη η συμβίωση Ελλήνων και Τούρκων και υποχρέωνε τους τουρκοκυπρίους με τη βία να μετακινηθούν σε αμιγείς τουρκικές περιοχές δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό ευρύτερους θύλακες.

Η βεβαιότητα ότι ήσαν Τούρκοι οι δολοφόνοι τους ήταν βάσιμη.

Η τοποθεσία στην οποσία βρέθηκαν δολοφονημένοι γειτνιάζε με δυο αμιγή τουρκοκυπριακά χωριά, ενώ ο Καβάζογλου είχε "επικηρυχθεί" από την εξτρεμιστική τουρκοκυπριακή ηγεσία.

Η πιο βέβαιη εικασία είναι ότι κάποιος του έδωσαν ραντεβού στο σημείο που βρέθηκε δολοφονημένος με τον Κώστα Μισιαούλη, γιατί το αυτοκίνητο είχε σταθμεύσει στην άκρη του δρόμου κανονικά περιμένοντας αυτόν ή αυτούς που θα συναντούσε, ενώ δεν υπήρχαν ίχνη βίαιης στάθμευσης.

Στην αριστερή πλευρά όπου βρέθηκε σταματημένο το αυτοκίνητο των δυο συνδικαλιστών υπήρχε αμαξιτή οδός, μη ελεγχόμενη, από τις νόμιμες δυνάμεις του κράτους, που οδηγούσε στο αμιγές τουρκοκυπριακό χωριό Πετροφάνι, λίγο πιο πέρα, παρά την Αθηαίνου.

Ακόμα στα δεξιά υπήρχε δρόμος που οδηγούσε στο επίσης αμιγές τουρκικό χωριό Λουρουτζίνα, παρά το χωριό Λύμπια.

Η διέλευση από τον δρόμο Λευκωσίας-Λάρνακας θεωρείτο πολύ επικίνδυνη για τους Έλληνες, δεδομένου ότι λίγο πιο κάτω έπρεπε να περάσουν μέσα από το αμιγές τουρκικό χωριό Κόση, όπου οι εξτρεμιστές είχαν δημιουργήσει πολλές φορές επεισόδια και έβαλλαν εναντίον διερχομένων Ελλήνων οδηγών.

Οι μόνοι που διακινούνταν με κάποια ασφάλεια ήταν ένοπλοι Εθνοφρουροί. Και μια περίπολος της Εθνικής Φρουράς βρήκε τους δυο δολοφονημένους τέσσερις ώρες μετά το έγκλημα, στις δύο το απόγευμα.

Οι αστυνομικοί που ειδοποιήθηκαν διαπίστωσαν ότι ο Καβάζογλου δέχθηκε δύο σφαίρες στο κεφάλι και ο Μισιαούλης δυο σφαίρες στο στήθος.

Εξω από το αυτοκίνητο βρήκαν επίσης δέκα κενούς κάλυκες.

Αυτό οδήγησε τους ανακριτές να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι οι δυο συνδικαλιστές δολοφονήθηκαν εξ επαφής.

Τη σκηνή της δολοφονίας των δύο συνδικαλιστών είδε ένας βοσκός ο οποίος ανέφερε ότι είδε ένα άγνωστο να κάνει νόημα στον Μισιαούλη να σταματήσει το αυτοκίνητο του με το οποίο πήγαινε με τον Καβάζογλου στη Λάρνακα, για να πάρουν μέρος σε συγκέντρωση, κατά την οποία θα αναλυόταν η έκθεση του Μεσολαβητή των Ηνωμένων Εθνών για το Κυπριακό Γκάλο Πλάζα.

Ο Μισιαούλης σταμάτησε στην άκρη του δρόμου και τράβηξε το χειρόφρενο του και στη συνέχεια άρχισε να συνομιλεί μαζί με τον άγνωστο, όταν από ερειπωμένο σπίτι εμφανίστηκαν τέσσερις ένοπλοι, οι οποίοι άρχισαν να βάλουν εναντίον των συνδικαλιστών με τα αυτόματά τους.

Ακολουθώντας οι δολοφόνοι απομακρύνθηκαν γρήγορα και εξαφανίστηκαν.

Τη δολοφονία καταδίκασε αμέσως ο Κυβερνητικός εκπρόσωπος Μιλτιάδης Χριστοδούλου, ο οποίος με δήλωση του ανέφερε:

" Η δολοφονία του Ντερβίς Καβάζογλου αποτελεί επονείδιστον στίγμα διά την τουρκικήν ηγεσίαν. Διότι ουδεμία αμφιβολία υπάρχει ότι οι απαίσιτοι δράσται τρομοκράται οι οποίοι έστησαν ενέδραν, γνωρίζοντες εκ των προτέρων την μετάβασιν του υποψηφίου θύματος των εις Λάρνακα.

Ο τουρκοκύπριος Καβάζογλου εφονεύθη υπό τουρκοκυπρίων τρομοκρατών, διότι επίστευεν εις την ελληντουρκικήν συνεργασίαν και συμβίωσιν. Επανεπιλημένως διεκήρυξε δημοσίως τας πεποιθήσεις του αυτάς και κατεδίκασε την ηγεσίαν των τουρκοκυπρίων τρομοκρατών και την υπ' αυτής ασκουμένην βίαν και καταπίεσιν.

Κατόπιν τούτου οι τουρκοκύπριοι τρομοκράται έθεσαν υπό παρακολούθησιν τον Καβάζογλου και τελικώς τον εδολοφόνησαν όπως διά τους αυτούς λόγους εδολοφόνησαν τους τουρκοκυπρίους δημοσιογράφους Αϊχάν Χικμέτ και Αχμέτ Γκιουργκάν.

Τα ει δεχθή αυτά κακουργήματα των Τούρκων τρομοκρατών κατά ομοφύλων των, τα οποία προκαλούν την βδελυγμίαν παντός ελευθέρου ανθρώπου

καταδεικνύουν ότι μεταξύ των ιδίων των Τούρκων υπάρχει ογκώδες υγιές ρεύμα υπέρ της συνεργασίας και της φιλίας μετά των Ελλήνων, ρεύμα, το οποίον οι τούρκοι τρομοκράται προσπαθούν διά δολοφονιών να παριστείουν.

Ο Καβάζογλου, ο Χικμέτ, ο Γκουρκάν και πλείστοι άλλοι τουρκοκύπριοι εδολοφονήθησαν αγρίως υπό τούρκων τρομοκρατών, διότι ως ελεύθεροι άνθρωποι, διεφώνησαν προς την τουρκοκυπριακήν ηγεσίαν διά τας τρομοκρατικές και ολεθρίας πράξεις της και διεκήρυξαν ότι Έλληνες και τούρκοι, πρέπει ως συνέβαινε μέχρι σήμερα, να συμβιούν αρμονικώς, Εδολοφονήθησαν διότι είχαν το θάρρος να είπον την αλήθειαν".

Για τον Καβάζογλου μίλησαν πολλοί.

Ο άλλος τουρκοκύπριος μετριοπαθής τουρκοκύπριος Ιχσάν Αλή σε δήλωση του ανέφερε:

"Γνώριζα τον Καβάζογλου. Ητο ένας πολύ δραστήριος άνθρωπος εκ των μετριοπαθών εκείνων Κυπρίων που προσπαθούσε για την ειρηνικήν συμβίωσιν Ελλήνων και Τούρκων. Δι' αυτήν ακριβώς την ιδεολογίαν του έδωσε την ζωή του³.

Άγνωστες πτυχές των πιστεύω του Καβάζογλου έδωσε και ο Ανδρέας Ζιαρτίδης την ημέρα της κηδείας του στις 12 Απριλίου αποχαιρετώντας τον στο οίκημα της ΠΕΟ:

"Ο Καβάζογλου είχε πολλές αρετές. Εξεχώριζεν όμως η τόλμη του, το θάρρος με το οποίον ανελάμβανε και εξετέλει τα καθήκοντά του, το θάρρος με το οποίον υπηρετούσε τον λαόν.

"Εμείς που εζήσαμε μαζί του από το 1959 μέχρι χθες, μόνον εμείς είναι δυνατόν να αντιληφθούμε το ύψος αυτής της αρετής του. Αντιμετώπιζε κάθε μέρα τον κίνδυνο. Ηξερε πόσον αμείλικτοι είναι οι εχθροί της ενότητας του λαού. Δεν τον έλειψαν όμως ποτέ το θάρρος και η ψυχραιμία, και όσοι συνεγάσθησαν μαζί του, ομολογούν ότι δεν ανέβαλε ποτέ του την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Είδε να δολοφονούνται ο ένας μετά τον άλλον οι

πιο στενοί συνεργάτες του και, όταν κάποιος συγγενής του τον συνεβούλευσε να απουσιάσει για λίγο καιρό στην Αγγλία, οσότου εξομαλυνθή η κατάσταση, η απάντησής του ήταν: Εγώ δεν είμαι μετανάστης. Είμαι αγωνιστής. Θα μείνω και θα αγωνιζομαι γι' αυτό που πιστεύω ότι είναι το συμφέρον της Κύπρου. Και έμεινε και συνέχισε αγωνιζόμενος για την Κύπρο, που την είχε τόσο πολύ αγαπήσει, για την ιδέα της φιλίας και της ειρηνικής συμβίωσης, Ελλήνων και Τούρκων Κυπρίων".

Εξ άλλου η ΠΕΟ στην οποία ανήκε σε ανακοίνωση της (11.4.1965) σημείωνε:

"Η δολοφονία του αλησμόνητου και τιμημένου συντρόφου μας, άξιου γιου του Κυπριακού λαού, Καβάζογλου, αποτελεί ανοπανόρθωτη κυριολεκτικά απώλεια για το λαϊκό πατριωτικό κίνημα. Επί 15 περίπου χρόνια ο τιμημένος ηγέτης του κινήματός μας πρόσφερε όλες του τις δυνάμεις στον ευγενικό αγώνα για την ανύψωση του βιοτικού επιπέδου, την πολιτική διαπαιδαγώγηση, με βάση τις προοδευτικές και δημοκρατικές ιδέες των Τούρκων συμπατριωτών μας.

Ιδιαίτερα μέσα στα τελευταία δύσκολα χρόνια που ο βρετανικός ιμπεριαλισμός κατώρθωσε να ανάψει το μίσος και τη διχόνοια υποδαυλίζοντας τις διακοινοτικές ταραχές, ο αξέχαστος σύντροφός μας Καβάζογλου, πιστός στα ευγενικά δημοκρατικά ιδεώδη με τα οποία γαλουχήθηκε, ύψωσε με τόλμη και αποφασιστικότητα τη σημαία της συμφιλίωσης της συνεργασίας και της ειρηνικής συμβίωσης Ελλήνων και Τούρκων.

Από τις στήλες των προοδευτικών τουρκικών εφημερίδων "Ιγκιλαπσί" και "Τζουμχουριέτ", των οποίων υπήρξε από τους κύριους εμπνευστές και καθοδηγητές και τελευταία με τα φυλλάδια και τις ομιλίες του από το ράδιο και την τηλεόραση, πάλευε θαρραλέα για να διαφωτίσει τους Τούρκους συμπατριώτες μας ενάντια στις ραδιουργίες των αγγλοαμερικανών συνωμοτών και ενάντια στην εμπρηστική πολιτική των εξστρεμιστών ηγετών της

TMT.

Η ζωή του στα τελευταία δέκα περίπου χρόνια υπήρξε πραγματικά μαρτυρική και ηρωϊκή. Μαρτυρική γιατί εζούσε κάτω από τη μόνιμη απειλή των πρακτόρων του ιμπεριαλισμού τρομοκρατών της TMT και ηρωϊκή γιατί αψηφώντας αυτές τις απειλές δεν υπέστειλε ούτε στιγμή τη σημαία της πάλης για τα ευγενικά ιδανικά στα οποία αφιέρωσεν όλη του ζωή.

Στις επάλξεις αυτών των μεγάλων και ανθρωπιστικών ιδανικών, στις επάλξεις του αγώνα για τη φιλία και τη συνεργασία και την ειρηνική συμβίωση, έπεσε πραγματικά μαχόμενος, δίνοντας το πιο πολύτιμο πράγμα τη ζωή του, για την υπόθεση της Κύπρου".

Η σορός των δυο συνδικαλιστών εκτέθηκε σε λαϊκό προσκύνημα στην ΠΕΟ, στη Λευκωσία και από τη σορό τους πέρασαν για να αποτίσουν φόρο τιμής τόσο Ελληνοκύπριοι όσο και τουρκοκύπριοι.

Οι κηδείες τους έγιναν την ίδια ημέρα και το μόνο που τους χώρισε ήταν η νεκρώσιμη ακολουθία που ψάλληκε για μεν τον Κώστα Μισιαούλη στον ι. Ναό Αγίου Δημητρίου στην Ακρόπολη στη Λευκωσία και του Καβάζογλου στο τέμενος Ιδαλίου.

Τους δυο νεκρούς αποχαιρέτησαν στο οίκημα της ΠΕΟ, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Τάσσος Παπαδόπουλος, οι Γενικοί Γραμματείς της ΠΕΟ και του ΑΚΕΛ Ανδρέας Ζιαρτιδης και Εζεκίας Παπαϊωάννου, ο Μωϋσής Γεωργίου εκ μέρους της ΣΕΚ και εκπρόσωποι παρεπιδημουσών συνδικαλιστικών αποστολών από τη Σοβιετική Ένωση και τη Τσεχοσλοβακία.

Ειδικότερα ο Τάσσος Παπαδόπουλος είπε:

"Οι απαίσιτοι δολοφόνοι που εσχεδίασαν το στυγερό έγκλημα και τα δολοφονικά χέρια που έπληξαν τους συνδικαλιστές Καβάζογλου και Μισιαούλη, έπληξαν την Κύπρον ολόκληρη, Ελληνας και Τούρκους. Γιατί πρέπει να είναι ήδη σαφές και στους πιο φανατικούς σωβινιστές ότι η μόνη ελπίδα της Κύπρου για ένα ειρηνικό και καλύτερο μέλλον, βρίσκεται εις την συναδέλφωσιν και την συναντίληψιν μεταξύ των

Ελλήνων και των Τούρκων της Κύπρου. Οι δύο μαρτυρικοί νεκροί που με σεβασμό κηδεύουμε σήμερα ηνάλωσαν την ζωή τους εις την υπηρεσίαν του υψηλού και ευγενικού αυτού σκοπού. Ο χαμός τους είναι χαμός της Κύπρου ολοκλήρου και η Κύπρος ολόκληρη, Ελληνες και Τούρκοι, πενθούν εις τον χαμόν τους.

Όλοι οι αγώνες και προ παντός οι αγώνες εναντίον της δουλείας και της καταπίεσεως χριεάζονται θυσίες. Η θυσία των δυο μαρτυρικών νεκρών, είναι συμβολική και δεν μπορούσε να υπάρξη πλέον ευάρμοστος θάνατος γι αυτούς τους δυο και πιο εκφραστικό αποκορύφωμα του έργου τους.

Εζησαν και ειργάσθησαν αδελφωμένοι για την αδελφωσύνη του λαού μας και πέθαναν αδελφωμένοι, κτυπημένοι από τον κοινόν εχθρόν. Διότι ο κοινός εχθρός και των Ελλήνων και των Τούρκων είναι ο τουρκικός σωβινισμός και η τουρκική τρομοκρατία, που ώθησε και ώπλισε τα εγκληματικά χέρια που κτύπησαν τον Καβάζογλου και τον Μισιαούλη. Και με αυτόν τον θάνατον τους ακόμη προσέφεραν μεγάλην υπηρεσίαν εις τον Κυπριακόν λαόν .

Ο θάνατος τους θα αποδείξη στον κόσμο ολόκληρο το στυγνό καθεστώς της τρομοκρατίας και εκβοβισμού που η Τουρκική τρομοκρατική ηγεσία έχει επιβάλει εις τους Τούρκους συνοίκους. Πέρισι με εκφοβισμούς, με την άρνησιν κάθε μορφής δημοκρατικής εκφράσεως να σημιώνουν την θέλησιν του λαού που ζητά ειρήνην, συναδέλφωσιν, αυτοδιάθεσιν. Ας τα σημειώσουν αυτά οι ξένοι καλοθελητές, που αυτόκλητοι διωρίστηκαν υπερασπιστές της δήθεν καταπιεζομένης Τουρκικής κοινότητος. Καταπιεζομένη όμως από ποιούς; Από τους ίδιους τους τρομοκράτες που προσπαθούν να στηριχθούν με φόβους και εκβιασμούς.

Ενα καθεστώς που αναγκάζεται να μετέλθη βίαν και τρομοκρατίαν και να χρησιμοποιήση τον φόνον για να ζημιώση την ελευθερην και δημοκρατικήν έκφρασιν των θελήσεων του λαού είναι καταδικασμένον να καταρρεύση. Και θα καταρρεύση. Οι ίδιοι οι Τούρκοι της Κύπρου θα έλθη ο καιρός να αναγνωρίσουν ότι ο

Καβάζογλου έπεσε υπηρετών τα καλύτερα συμφέροντα των Τούρκων συνοίκων. Τότε ο Καβάζογλου και ο Μισιαούλης δικαιοματικά θα καταταγούν εις το πάνθεον των μαρτύρων της ελευθερίας του Κυπριακού λαού".

Το Υπουργικό Συμβούλιο επικήρυξε τους δολοφονους των δύο συνδικαλιστών με πέντε χιλιάδες λίρες ενώ η Βουλή με συλλυπητήριο τηλεγράφημά της συνελυπήθη τις οικογένειες τους.

Ο Ντερβίς Καβάζογλου εκτός από τα συνδικαλιστικά θέματα προσπαθούσε να προωθήσει την ειρηνική συνύπαρξη Ελλήνων και Τούρκων μέσα σε ένα ενιαίο και όχι ομοσπονδιακό κράτος, επέκρινε με την πρώτη ευκαιρία την τουρκοκυπριακή ηγεσία και μαζί με μερικούς άλλους τουρκοκύπριους διανοούμενους, αγρότες και εργάτες, με ανακοινώσεις προσπαθούσαν να προωθήσουν αυτό που πίστευαν.

Συνήθως οι ανακοινώσεις έφεραν μόνο την υπογραφή του γιατί αυτός ήταν και ο πιο τολμηρός και ίσως γι' αυτό αποτέλεσε και στόχο των εξστρεμιστών δολοφόνων.

Στα μέσα του Ιουλίου του **1964** και ενώ η κρίση στις σχέσεις Ελλήνων και Τούρκων βρισκόταν στο απώγειό της ο Πρόεδρος Μακάριος επισκέφθηκε το τουρκικό χωριό Λαπηθιού για να μελετήσει τα προβλήματα τους. Το χωριό αυτό ήταν από τα λίγα τα οποία μπορούσε να επισκεφθεί ο Αρχιεπίσκοπος.

Λίγο μετά την επίσκεψη στο χωριό ο Πρόεδρος Μακάριος έπαιρνε μια επιστολή από τον Ντερβίς Καβάζογλου στην οποία του ανέφερε ότι η επίσκεψη "εγέμισε με χαράν και ελπίδα διά το μέλλον τας καρδίας όλων των Τούρκων που αγαπούν τον λαόν των και την πατρίδα μας".

Εγραφε ο Καβάζογλου στο Μακάριο:

"Εξοχώτατε,

Να είσθε βέβαιος ότι η επίσκεψις σας εις το χωριόν Λαπηθιού και το ενδιαφέρον το οποίον επεδείξατε διά την λύσιν των ζωτικών προβλημάτων των Τούρκων κατοίκων, οι οποίοι επέστρεψαν εις το χωριόν των, εγέμισε τας καρδίας όλων των Τούρκων που

αγαπούν τον λαόν των και την πατρίδα μας, με χαράν και ελπίδα διά το μέλλον.

Ως πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο οποίος πάντοτε επίστευα και εδήλωνα ότι αι επισκέψεις Ελλήνων υπευθύνων εις τουρκικά και μικτά χωρία θα βοηθήσουν εις την ανάπτυξιν της αλληλοκατανοήσεως και την διάλυσιν της καχυποψίας την οποία εκαλλιέργησαν οι ξένοι, επικροτώ εκ καρδίας την ευγενή και εύστοχον ενέργειαν σας.

Η νέα επίσκεψις σας εις Πάφον και η επαφή σας με τον τουρκικόν πληθυσμόν επανεβαίωσεν ότι το κλειδί της ειρηνεύσεως και ομαλότητος ευρίσκεται εις χείρας μας και όχι εις χείρας άλλων εκτός της Κύπρου. Η αποφασιστική αύτη ενέργειά σας, δίδει νέας ευκαιρίας και δυνατότητας εις τους φιλελευθέρους και δημοκρατικούς τούρκους τόσον της Κύπρου, όσον και της Τουρκίας να αναπτύξουν την δραστηριότητα των διά την ορθήν πολιτικικήν λύσιν του κυπριακού ζητήματος.

Εξοχώτατε,

Λαμβάνω το θάρρος εκ της πολυτίμου δι' ημάς ενεργείας σας να εισηγηθώ όπως και εις το μέλλον υπεύθυνοι της Δημοκρατίας αναπτύξουν τακτικάς και συστηματικάς επαφάς, μετά των Τούρκων κατοίκων, όπως τα ζητήματα μας συζητηθούν απο κοινού εν πνεύματι αλληλοκατανοήσεως και αλληλοσεβασμού, ώστε να διαλυθή ο πάγος της καχυποψίας και δυσπιστίας την οποίαν εκαλλιέργησαν οι εχθροί του Κυπριακού λαού και να ανοίξη ο δρόμος προς την ειρηνικήν συμβίωσιν, την ομαλότητα και την ευημερίαν της πατρίδος μας, που αποτελεί τον ενδόμυχον πόθον όλων των Ελλήνων και Τούρκων πατριωτών".

Στις **30** Ιανουαρίου **1965** και ενώ τα πράγματα οδηγούνταν από το κακό στο χειρότερο η ομάδα των "δημοκρατικών τουρκοκυπρίων" με διακήρυξη τους που υπέγραφε ο Ντερβίς Καβάζογλου καλούσε τους τουρκοκύπριους που εγκατέλειψαν τις εστίες τους και εγκλωβίστηκαν σε τουρκικούς θηλάκους να επιστρέψουν στα σπίτια τους και καταδίκασαν την

ομοσπονδοποίηση της Κύπρου ως μη ανταποκρινομένη στην Κυπριακή πραγματικότητα.

Στην προκήρυξη της "αντιπροσωπευτικής Επιτροπής Δημοκρατικών Τούρκων της Κύπρου" που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ (30.1.1965) καλείτο επίσης η Κυπριακή Κυβέρνηση να βοηθήσει πλέον αποφασιστικά και να συμβάλει με πρακτικά μέτρα για την επανεγκατάσταση των τουρκοκυπρίων στα χωριά τους προς πλήρη ειρήνευση της δεινοπαθούσης πατρίδας:

"Ως γνωστόν, προσφάτως δημοσιεύθησαν αι δηλώσεις του Υπουργού Εξωτερικών της Σοβιετικής Ενώσεως κ. Αντρέϊ Γκρομύκο εν σχέσει προς το Κυπριακό πρόβλημα. Αι δηλώσεις αύται είχαν μεγάλην απήχησιν, αλλά και διαστρεβλώθηκαν σκοπίμως υπό ωρισμένων κύκλων. Μερικοί τουρκοκύπριοι φανατικοί, άνευ αρχών, οι οποίοι μέχρι χθες επιτίθεντο εναντίον της Σοβιετικής Ενώσεως λόγω της επί του Κυπριακού πολιτικής της και εκραύγαζον κωμικοτραγικώς "πρόφτασε Αμέρिका, ο Παπάς συνεργάζεται με την Ρωσίαν διά να μετατρέψη την Κύπρον εις Κούβαν της Μεσογείου", αλλάζουν τώρα αδεξίως φρασεολογίαν και προσπαθούν αυθαίρετως να ερμηνεύσουν τας δηλώσεις του σοβιετικού Υπουργού. Αυτοί οι κύκλοι εθελουφλούντες προσπαθούν να παρακάμψουν την κεντρικήν ουσίαν και το πνεύμα των δηλώσεων και δημοσιεύουν παραλογισμούς, όπως "δύο κυπριακά ανεξάρτητα κράτη", "ανεξάρτητον κυπριακόν κράτος με δύο καντόνια κκκ". Και χωρίς σοβαρότητα αποδίδουν αυτούς τους παραλογισμούς εις τον κ. Γκρομύκο. Κατ' αυτόν τον τρόπον προσπαθούν να ξεγελάσουν την τουρκοκυπριακήν κοινότητα.

Βλέπομεν ότι η κοινότης μας ευρίσκεται και πάλιν ενώπιον πολιτικών μηχανορραφιών. Οι αδέξιοι πολιτικοί που με φασιστικές μεθόδους άρπαξαν την ηγεσίαν της κοινότητος μας και επροκάλεσαν τόσας καταστροφάς και ταλαιπωρίας εις τους Τούρκους της Κύπρου, προσπαθούν και πάλιν να χρησιμοποιήσουν την κοινότητα μας, ως στήριγμα διά την προαγωγήν των

ξένων ιμπεριαλιστικών συμφερόντων".

Στη συνέχεια η ομάδα ανέλυε λεπτομερώς τη δήλωση Γκρομύκο και τόνιζε ότι αυτή τάσσεται υπέρ ενιαίου και κυριάρχου Κυπριακού κράτους, "απηλλαγμένου από τας αισχράς συμφωνίας της Ζυρίχης" και πρόσθετε:

"Η διαμελιστική ομοσπονδιακή λύσις είναι ανεφάρμοστος διότι διασπά όχι μόνον τα σύννοικα στοιχεία, αλλά και αυτήν ταύτην την κοινότητα μας. Επιπλέον, μία τοιαύτη λύσις θα είναι μονίμως πηγή προστριβών διχονοίας, διακοινοτικών ταραχών και πολεμικών περιπετειών και ισχυρόν όπλον εις χείρας των εχθρών των Ελλήνων και των Τούρκων της Κύπρου- των ιμπεριαλιστών.

Αγαπητοί συμπατριώται,
εις μίαν δήλωσιν δημοσιευθείσαν προσφάτως, η οποία αποδίδεται εις τον Πρωθυπουργόν της Τουρκίας κ. Ισμέτ Ινονού αναφέρεται: "Ήδη 40 χιλ. Τούρκοι εγκατέλειψαν τα χωρία των και συνεκεντρώθησαν εις συγκεκριμένας περιοχάς. Ετσι η πιο δύσκολος πλευρά της ομοσπονδιοποίησεως έχει λυθεί".

Οχι Πασά μου. Αυτοί που εις τον εικοστόν αιώνα ονειρεύονται να γίνουν Λαλά Μουσταφά Πασάς, σας δίδουν λανθασμένας πληροφορίας. Εικοσιπέντε χιλιάδες Τούρκοι, και όχι 40 εγκατέλειψαν τα χωρία των και συνεκεντρώθησαν εις διαφόρους τόπους, και όχι εις ενιαίαν περιοχήν. Αλλά δεν έχει λυθή η πιο δύσκολη πλευρά της ομοσπονδοποίησεως.

Αντιθέτως έχει επιδεινωθή η θέσις της τουρκικής κοινότητος. Τα εγκαταλελειμμένα περιβόλια και οι αμπελώνες των αδελφών μας αυτών κινδυνεύουν να καταστραφούν εντελώς. Από ενός έτους τα αδέρφια μας δεν δύνανται να καλλιεργήσουν την γην των και να καρπωθούν τους κόπους των. Η συντριπτική πλειοψηφία αυτών των αδελφών μας, ζη σήμερον υπό τας αθλίας συνθήκας του χειμῶνος, εντός αντισκήνων μίαν απάνθρωπον ζωήν. Αν έλειπε η βοήθεια της Μητρος Πατρίδος, η οποία κόβει από το

ψωμί του χωρικού της Ανατολίας, τα αδέλφια μας αυτά από καιρόν θάπεφταν εις την αγκάλην του μαύρου θανάτου.

Πασά μου.

Εσείς που είσθε η υπ' αρ. 2 Ιστορική προσωπικότης, η οποία εις τον εθνικοαπελευθερωτικόν αγώνα της Τουρκίας εβοηθήσατε να αλλάξη η "μαύρη μοίρα της πατρίδος" ελπίζομεν ότι θα δώσετε σημασίαν εις τους λόγους των ανεντίμων ανθρώπων όπως είναι ο κ. Εμίν Ντιρβάνα και άλλοι, ο οποίος κατά την διετή παραμονήν του εις Κύπρον, έγινεν αγαπητή προσωπικότης της Τουρκικής κοινότητος και όχι εις τας σκοπίμους ψευδολογίας των Μεντερικών υπολειμμάτων της Κύπρου, οι οποίοι με την δημιουργίαν τετελεσμένων γεγονότων, έφεραν την Τουρκίαν εις το χείλος ενός πυρηνικού ολέθρου.

Είναι αυτοί οι ίδιοι άνθρωποι, οι οποίοι πολλάκις με την βίαν κατόρθωσαν να επιβάλουν τας θελήσεις των και εις αυτόν τον αντιπρόεδρον, έντιμον κ. Κουτσιούκ.

Καλούμεν τους αδελφούς μας της Τουρκίας, οι οποίοι πραγματικά πιστεύουν εις τας αρχάς του Ατατούρκ, οι οποίοι διαπνέονται από το πνεύμα της επαναστάσεως της 27ης Μαΐου, όλους εκείνους τους τιμίους πατριώτες, να δώσουν περισσοτέραν προσοχήν και να αντιληφθούν τους πραγματικούς σκοπούς μιας χούφτας φασιστών τουρκοκυπρίων μεντερικών υπολειμμάτων, οι οποίοι με την βίαν των όπλων, επιβλήθησαν της κοινότητητος μας.

Καλούμεν τους αδελφούς μας της Τουρκίας να εμποδίσουν αυτήν την φασιστικήν ομάδα να εμπιάζη και να εκθέτη την αξιοπράπειαν ολοκλήρου του τουρκικού Εθνους. Καλούμεν επίσης τους αδελφούς μας Τούρκους της Κύπρου να κινηθούν αποφασιστικά διά να εμποδίσουν αυτήν την ομάδα των φασιστών να μας οδηγήση εις ολοκληρωτικήν καταστροφήν και όλεθρον.

Τους καλούμεν να επιστρέψουν εις τας εστίαις των, τους αγρούς και τας εργασίας των, διά να μη

καταστραφούν αυτά ολοκληρωτικά από την
εγκατάλειψιν".